

Meglepően kevés egyébként az igen régi napórák száma: a 13–14. sz.-ból csupán 2 db ismeretes, Alsó-Ausztriában, ugyanitt a 15. sz.-ból szintén csak 2 db, míg Felső-Ausztriában és Bécsben 1–1 ilyen korú árnyékórát tartunk számon, Tirolban pedig hármat. A máig fennmaradt rögzített napórák száma a 17. sz.-tól kezdve növekszik, érdekes hogy a 18. sz.-ban a legtöbb napóra Tirolban készült (117 darab ismert).

Karl Schwarzingер úr ez év tavaszán megbeszélést folytat Herrmann Mucke professzorral, a bécsi "Astronomisches Büro" vezetőjével, egy osztrák gnomonikai társaság megszervezése érdekében, valamint az ausztriai napórák katalógusának kiadásáról. E tervek megvalósításához a jelek szerint minden feltétel megvan. Mi pedig sikereket kívánunk osztrák barátainknak.

Összeállította: Bartha Lajos

Könyvajánlat

Helmut Schramm: Astronomische Instruments. Katalog. Staatlicher Mathematisch-Physikalischer Salon, Dresden Zwinger. 36. o. 38, részben színes ábra. Ára 5 NDK márka. (H. n. 1989)

A híres drezdai Zwinger sokoldalú múzeumegyüttesének egyik — számunkra igen érdekes — részlege a Matematikai-Fizikai Szalon voltaképpen a szász királyok csillagászati, földmérési és időmérő műszergyűjteményéből alakult ki. Kevesen tudják, hogy ez a műszaki múzeum egyike Európa legjelentősebb glóbusz, óra és napóra, geodéziai és asztronómiai eszköztárának. A múzeum munkatársai már közzétették a föld- és éggömbök, a napórák és a kerek órák részletes katalógusát. Most a csillagászati részleg vezetője, H. Schramm mérnök a régi távcsövek, távcsöves mérőeszközök gazdagon illusztrált katalógusát közölte.

A katalógus azonban jóval többet nyújt, mint egy egyszerű leíró jegyzék. A bevezetésben a szerző igen alaposan ismerteti a lencsés és a tükrös távcsövek történetét (sok új, kevésbé ismert adattal). Ezt követi a gyűjtemény 50 távcsöves műszerének igen részletes leírása. Itt nemcsak a műszerek műszaki adatait találjuk meg, de technikai érdekességeikre, a gyártó cégre és az eszköztípus történetére vonatkozó tudnivalókat is. Végül 24 képtáblán a legérdekesebb műszerek, ill. azok egy-egy fontos részlete látható. A képeket átlapozva jó betekintést nyerünk a csillagászati eszköztípusok fejlődésébe, az 1600-as évek végétől a múlt század elejéig. Mindazok, akik a távcsövek története iránt érdeklődnek, haszonnal és gyönyörködve forgathatják ezt a katalógust, és talán kedvet kapnak a drezdai múzeum meglátogatására.

i. B. L.

ELCSERÉLNÉNK 1 db 200/1800-as mechanika nélküli távcsövet, 1 db 200x150-es nagyméretű síktükröt, 1 db 80/500-as optika nélküli Orgoványi-féle távcsövet, 1 db 80--100 mm átmérőjű, 800--1200 mm fókuszú akromátra és 2 db orthoszkopikus okulár (12,5 és 40 mm). (Kocska Tamás, 3600 útd, Táncsics ltp. 6.)

ELADÓ 63/840-es Zeiss-objektív (4500 Ft). (Cieler Zoltán, 1094 Budapest, Tűzoltó u. 92.)

ELADÓ 155/1035-ös, Zeiss-mechanikához csatlakoztatható Newton-reflektor (Varga-tükrörrel), fotócsatlakozással, 6 cm-es excentrikus napszűrővel. Ezüstözött főtükör, védőréteges segédtükör (45 mm-es). Irányár 15 ezer Ft. Szintén eladó Zeiss 1,6-szoros Barlow. (Iskum József, 1041 Budapest, Ito u. 40. tel.: 166-2366/132)